

10η Ημερίδα Παιδικής Λογοτεχνίας «Ιστορίες να ονειρεύεσαι...!»

Παίζοντας με τα παραμύθια!

Δημιουργική αξιοποίηση λογοτεχνικών βιβλίων
στη σχολική τάξη.

7 Μαρτίου 2020, Πανεπιστήμιο FREDERICK

Περιεχόμενο Εργαστηρίων

Βιωματικό Εργαστήριο με τον Βαγγέλη Ηλιόπουλο

Παιχνίδια στη βιβλιοθήκη - Παιχνίδια με το βιβλίο, την εικόνα, το κείμενο - Δημιουργία βιβλίων!

Δράσεις σε 4 φάσεις:

1η : Πώς μπορούμε να φτιάξουμε μια μικρή βιβλιοθήκη ώστε τα παιδιά να μνηθούν στον κόσμο των βιβλίων; Με παιχνίδια μπορούμε να μάθουμε στα παιδιά να τη χρησιμοποιούν αλλά και να τη λειτουργούν μόνα τους.

2η :Τα παιχνίδια μπορούν να συνεχιστούν με στόχο να γνωρίσουν τα παιδιά τα χαρακτηριστικά των βιβλίων. Με εικόνες από την έκθεση εικονογράφησης «Έγινα εσύ κι έγινες εγώ» και ήρωες βιβλίων όπως ο Τριγωνοψαρούλης κι ο Βιβλιοπόντικας βοηθάμε τα παιδιά να αναπτύξουν την ικανότητα να «μπαίνουν» στα βιβλία, να γίνονται φίλοι/ες με τους ήρωες, να παίρνουν τη θέση τους, να αλλάζουν τη δράση.

3η Αναγνωρίζοντας έτσι την απόλαυση της ανάγνωσης, «βουτώντας» στο κείμενο, τα παιδιά θα συνειδητοποιήσουν ότι από την πολύ μικρή τρυφερή ηλικία ΟΛΑ μπορείς να τα ζήσεις σε ένα βιβλίο.

4η φάση: Ώρα λοιπόν να φτιάξουν τα δικά τους βιβλία. Συνεχίζοντας με το δικό τους τρόπο τη συγγραφή ενός παραμυθιού, το εικονογραφούν και μπαίνουν στη θέση των δημιουργών.

Βιωματικό Εργαστήριο με την Hourig Torossian

Από το ανέκδοτο βιβλίο του Βαγγέλη Ηλιόπουλου

Η εικονογράφηση του βιβλίου του Βαγγέλη Ηλιόπουλου *Το παραμύθι της παράξενης πριγκίπισσας και του ταξιδευτή με τη χρυσή καρδιά* έγινε μετά από διαγωνισμό ανάμεσα στους φοιτητές του Τμήματος Τεχνών και Επικοινωνίας του Πανεπιστημίου Frederick στο πλαίσιο του μαθήματος Illustration Techniques.

Η παρουσίαση που θα γίνει στην Ημερίδα Παιδικής Λογοτεχνίας στόχο έχει να παρουσιάσει τη διαδικασία της εικονογράφησης, τα στοιχεία που βοήθησαν τους/τις φοιτητές/τριες να εμπνευστούν και να δημιουργήσουν ο/η καθένας/καθεμιά τη δική του προτεινόμενη εικονογράφηση και το πώς οι εμπειρίες και οι γνώσεις του/της κάθε φοιτητή/τριας (αφού προέρχονταν από διαφορετικά προγράμματα σπουδών) επηρέασαν το τελικό αποτέλεσμα. Θα παρουσιαστούν δείγματα προτάσεων που κατέθεσαν διάφοροι φοιτητές/τριες και η πρόταση που τελικά αναδείχθηκε ως η καλύτερη.

Βιωματικό Εργαστήριο με τον Αντώνη Παπαθεοδούλου

«Άλλο η ανάγνωση, άλλο το παιχνίδι».

Πολλές φορές όμως χρειαζόμαστε παιχνίδια που θα μας οδηγήσουν σε ένα βιβλίο... ή παιχνίδια για να ασχοληθούμε κι άλλο με το αγαπημένο μας βιβλίο μετά και πέρα από την ανάγνωση.

Ένα εργαστήριο για δούμε πώς κάθε τι που κρύβεται σε ένα βιβλίο, λέξη, εικόνα, ιδέα, ήρωα μπορεί να μεταμορφωθεί σε ένα πρωτότυπο ανεπανάληπτο παιχνίδι.

Βιωματικό Εργαστήριο με τον Δικαίο Χατζηπλή

Κάνω την τάξη μου... χαριστική!

Στο εργαστήριο αυτό, ο Σοφοκλής, ο ήρωας του βιβλίου «Χαριστική βιβλιοθήκη», θα συστήσει στους/στις συμμετέχοντες/ουσες εκπαιδευτικούς τους φίλους/ες που έκανε διαβάζοντας ένα βιβλίο το οποίο δανείστηκε από τη βιβλιοθήκη της γειτονιάς του. Καθένας από τους νέους αυτούς φίλους/ες θα δώσει ιδέες για παιχνίδι και δημιουργικές δραστηριότητες που μπορούν να υλοποιηθούν με ομάδες παιδιών.

Κάθε χαρακτήρας του βιβλίου θα ξεδιπλώσει τα μυστικά του και θα χαρίσει μια βιωματική προσέγγιση του ρόλου του. Με βασικά εργαλεία το παιχνίδι, τους αυτοσχεδιασμούς, την εμπύχωση και διάφορες εικαστικές και οπτικοακουστικές εφαρμογές θα αναδειχθούν θεματικές που ενίοτε προσεγγίζουμε στη σχολική τάξη. Διαφορετικότητα, περιβάλλον, φαντασία, αναγνώριση και έκφραση συναισθημάτων, καλλιέργεια της αποδοχής του άλλου, περιβάλλον κ.ά.

Κάθε εκπαιδευτικός που θα συμμετάσχει θα χρειαστεί να φέρει μαζί του ένα αγαπημένο του βιβλίο πολύχρωμης εικονογράφησης, το οποίο θα αποτελέσει αφορμή για να διευρύνουμε την εφαρμογή του προγράμματος.

Βιωματικό Εργαστήριο με την Ιωάννα Μπαπέτα

Γίνε ο ήρωας του βιβλίου

Πώς μπορούμε να ζωντανέψουμε ένα βιβλίο με τρόπο διαφορετικό; Πώς μπορούν τα ίδια τα παιδιά – αναγνώστες (προσχολικής και πρωτοσχολικής ηλικίας) να γίνουν οι ήρωες του βιβλίου και να βιώσουν τις περιπέτειες του ήρωα.

Κούκλες, αντικείμενα και κατασκευές θα μας βοηθήσουν να βάλουμε το παιδί μέσα στην ιστορία. Με μεταμφιέσεις και διάδραση θα γίνουν οι πρωταγωνιστές/τριες. Θα σκεφτούν, θα δράσουν, θα λύσουν τα προβλήματα και στο τέλος θα ζήσουν εκείνοι καλά κι εμείς καλύτερα.

Θα δουλέψουμε με διάφορα βιβλία και θα χρησιμοποιήσουμε ποικίλες τεχνικές που θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην τάξη από τους/τις εκπαιδευτικούς.

Βιωματικό Εργαστήριο με την Αιμιλία Κονταίου

Δημιουργώ και μαθαίνω μαζί με ένα βιβλίο

Πως ζωντανεύει ένα βιβλίο; Με ποιον τρόπο ακολουθεί και συμπληρώνει το κείμενο; Και πώς τελικά καταφέρνει να μιλήσει στον/στην νεαρό/η αναγνώστη/τρια;

Με αφορμή τα βιβλία που δημιουργήσαμε με την συγγραφέα Ιωάννα Μπαπέτα *Τα ευχαριστώ ενός ιππότη* και *Οι συγνώμες μίας μάγισσας* θα απαντήσουμε αυτά τα ερωτήματα και θα μιλήσουμε για τον τρόπο που οι φιγούρες και οι μορφές ενός παιδικού βιβλίου μπορούν να γίνουν παιχνίδι και παράλληλα εργαλείο μάθησης.

Στο πλαίσιο των βιβλίων αυτών θα δούμε πως οι έννοιες «ευχαριστώ» και «συγνώμη» μπορούν να λειτουργήσουν σαν αφορμή για μία ζωγραφιά, ένα παιχνίδι και τελικά να μπουν στις κουβέντες των παιδιών.

Θα δημιουργήσουμε μαζί απλές κατασκευές τις οποίες οι εκπαιδευτικοί μπορούν να χρησιμοποιήσουν στην τάξη.

Βιωματικό Εργαστήριο με την Δήμητρα Χαραλάμπους

«Το κρυφό» – Μια ιστορία, χίλιες αφορμές για δημιουργία.

«Ο Βαγγέλης ζει κοντά στο δάσος, αλλά κάθεται συνεχώς μέσα στο σπίτι. Ακόμα δεν παίζει κρυφό με τ' άλλα παιδιά, γιατί δεν έχει βρει την κατάλληλη κρυψώνα. Δε θέλει να τον ξετρυπώσουν με την πρώτη οι φίλοι του. Λίγο πριν τα γενέθλιά του τον επισκέπτεται ο παππούς του. Βγαίνουν μαζί στο δάσος και ανακαλύπτουν διάφορες κρυψώνες. Θα καταφέρουν άραγε να βρουν την πιο ταιριαστή;»

Το εργαστήριο θα στηριχτεί στην ιστορία του Βαγγέλη για να προτείνει στους/στις συμμετέχοντες/ουσες ποικιλία δραστηριοτήτων που μπορούν να χρησιμοποιήσουν στις τάξεις τους. Πιο ειδικά θα παρουσιάσει τρόπους δημιουργικής αφήγησης και αναδιήγησης της ιστορίας, διαδραστικά παιχνίδια που σχετίζονται με το περιεχόμενο και την προέκταση του κειμένου, θεατρικές τεχνικές που μπορούν να φωτίσουν διαφορετικές πτυχές της ιστορίας, καθώς και ιδέες για προφορική επεξεργασία του λόγου με αφορμή τις λέξεις και τις εικόνες του βιβλίου.

Στο εργαστήριο θα γίνει επίσης εισήγηση για εικαστική αξιοποίηση του βιβλίου. Η βραβευμένη με Κρατικό Βραβείο για την εικονογράφηση του βιβλίου Σάντρα Ελευθερίου, θα προτείνει τρόπους με τους οποίους τα παιδιά θα συναντήσουν την ιστορία μέσα από τις εικόνες και τα μυστικά τους.

Κοπιάστε να ξετρυπώσουμε τα μυστικά της λογοτεχνικής δημιουργίας!

Βιωματικό Εργαστήριο με την Σάντρα Ελευθερίου

Πού να κρύψεις μια εικόνα!

Μετά από μια σύντομη εισαγωγή στην εικονογράφηση και με αφορμή το βιβλίο της Δήμητρας Χαραλάμπους *Το κρυφό*, θα παίξουμε μετατρέποντας σε εικόνα τις ιστορίες που ο/η καθένας/μία μας κρύβει. Δεν χρειάζεται ταλέντο, μόνο φαντασία και χιούμορ.

Βιωματικό Εργαστήριο με την Μαριλένα Καββαδά

ΠΑΡΑΜΥΘΙΣΜΑΤΑ και ΠΑΙΧΝΙΔΟΜΥΘΙΑ!

Λυχνίες φαντασίας... σταλαγματιές ονείρου

Παραμύθια και παιχνιδίσματα ή παιχνιδίσματα και παραμύθια;

Απλά... ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ σαν παιχνίδι και ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ σαν παραμύθι.

Γιατί;

Γιατί... «Τα πουλιά πετούν, τα ψάρια κολυμπούν και τα παιδιά παίζουν» (Landreth).

Γιατί άλλο;

Γιατί... «Να τι χρειάζεται η ψυχή ενός μικρού παιδιού: ήλιο, παιδικά παιχνίδια, φωτεινό παράδειγμα και μια σταλιά αγάπη» (Dostoevsky)

Και γιατί ακόμη;

Γιατί... «Οι άνθρωποι δεν σταματούν να παίζουνε επειδή γερνάνε. Γερνάνε επειδή σταματούν να παίζουνε» (Holmes)

Δηλαδή;

Δηλαδή, σε αυτό το σεμινάριο η Μαριλένα Καββαδά (συγγραφέας, χορογράφος, νηπιαγωγός Med) επιθυμεί να μας συντροφεύσει σε μια παραμυθένια βόλτα παίζοντας με μαγικές σταλαγματιές ονείρου, από αυτές που έχουν τη δύναμη ν' ανάβουν λυχνίες φαντασίας, έμπνευσης και δημιουργίας. Μέσα μας, δίπλα μας, παντού και πάντα. Με μια πυξίδα που ακολουθεί τις λέξεις των εικόνων και τις εικόνες των λέξεων... αλλά χορεύει με τις μελωδίες νοημάτων κι αξιών που κρύβουν οι σελίδες πολλών αγαπημένων βιβλίων της. Στην αγκαλιά της θα κρατά τα βιβλία της *Τρεις ευχές κρυμμένες σε κοχύλι* και *Το χιονάνθρωπάκι μας*. (Εκδ. Διαπλους).

Επιπλέον σκοπός αυτής της συνάντησης είναι να τεθούν προβληματισμοί, σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο, για ζητήματα που αφορούν στο παιχνίδι και το παραμύθι, ανατρέχοντας στη θεωρία αλλά και τη βιωμένη εμπειρία, μέσω μιας νέας ματιάς. Ζητήματα, δηλαδή, που ανακύπτουν διαχρονικά και διεπιστημονικά στην καρδιά ερευνών, θεωρητικών σχεδιασμών και πρακτικών εφαρμογών, αναζητώντας μεταξύ πολλών άλλων: ορισμούς, ρόλους, αξίες, ερμηνείες και νοηματοδοτήσεις. Συσχετισμούς, αλληλεπιδράσεις και συνέργιες. Κυρίως όμως, την άρρηκτη σχέση παιχνιδιού και παραμυθιού όχι μόνο μεταξύ τους ή σε σχέση με το ευρύτερο κοινωνικοπολιτισμικό γίνεσθαι, αλλά και την αέναη σχέση τους με τη μάθηση και την ανάπτυξη των παιδιών.

Φυσικά, ως προς όλα αυτά κι άλλα πολλά, θα δουλέψουμε βιωματικά με τον νου και την καρδιά, γνωρίζοντας καλά ότι:

«Οι άνθρωποι δεν χρειάζονται πάντα συμβουλές... Μερικές φορές το μόνο που χρειάζονται είναι ένα χέρι για να κρατηθούν... ένα αυτί να τους ακούσει... και μια καρδιά που να μπορεί να τους καταλάβει»

(Μικρός Πρίγκιπας).

Κλείνοντας, δεν θα πρέπει να λησμονήσουμε ότι κυριότερο αίτημα αυτής της συνάντησης θα είναι το να μοιραστούμε ιδέες και σκέψεις, επινοώντας ή αποκαλύπτοντας ευφάνταστες αλληλεπιδράσεις μεταξύ βιβλίων και παιχνιδιών... παραμυθιού κι αλήθειας... αναγνωσμάτων ή αφηγημάτων και δημιουργικών εκφράσεων... Όλα στο άκουσμα ενός γλυκού ψιθυρίσματος να μας λέει...

Βιωματικό Εργαστήριο με την Λιάνα Δενεζάκη

Μέσα σε χρώματα επτά, είναι κρυμμένα 10 + 1 μυστικά!

Επτά μόνο κάρτες, από τις οποίες θα ξεπηδήσουν γοργόνες, τρίτωνες και πειρατές αρκούν για να δούμε πώς με αφορμή ένα παραμύθι μπορούμε να δημιουργούμε κάθε φορά και μια καινούρια ιστορία. Παίζοντας με τις Παραμυθοκάρτες θα ανακαλύψουμε τον τρόπο να δίνουμε φωνή στους δευτερεύοντες ήρωες κάθε βιβλίου ή να πλάθουμε νέους και να τους αφήνουμε να μας ταξιδεύουν στις δικές τους παράλληλες διαδρομές.

Στη συνάντησή μας, μπορεί να ακούσουμε τους/τις φίλους/ες της Χρυσομελένιας να μας εκμυστηρεύονται τις δικές τους ευχές, αλλά και να ζωγραφίσουμε τα όνειρα ενός μικρού χιονάνθρωπου με ζεστή καρδιά.

Σκοπός της συνάντησής μας είναι μέσα από το παιχνίδι, τα χρώματα, τη συνεργασία και την ελεύθερη έκφραση να ανακαλύψουμε 10+1 τρόπους για να παίξουμε ακόμα και χιονοπόλεμο στον βυθό της θάλασσας. Το μόνο που χρειάζεται να φέρετε μαζί σας είναι το παιδί που κρύβεται μέσα σας!